

Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Pastorační péče o pracovníky oblastních a farních Charit Diecézní katolické charity Hradec Králové

Jméno autora: Vojtěch Gottwald

Předmět a cíl práce:

Obecné vymezení předmětu a cílů práce je zřejmé. Oponent se domnívá, že však není dostatečně vyjasněno, jaké pojetí pastorační práce nakonec předpokládá.

Ve své teoretické části práce akcentuje pastorační (v obecném pohledu) jako evangelijní **doprovázení člověka v jeho konkrétní situaci**, zatímco pastorační v Charitě již výrazně zaměřuje **k začlenění pracovníků do křesťanského rámce organizace** (s. 14: „Pastorační péči o charitní pracovníky vymezujeme jako jejich doprovázení v uvědomění si a prožívání křesťanské podstaty práce v Charitě a jejich vzdělávání v této oblasti.“) Přitom předpokládá, že **právě dostatečný počet věřících udrží v Charitě atmosféru křesťanské lásky a svědectví o ní** (srov. s. 15 nahoře). Není však tento předpoklad nakonec naivní? A nevyžaduje zadání práce poněkud hlubší teologické, eklesiologické a teologicko-antropologické, zakotvení diakonie? K tomu by mohl posloužit odkaz na encykliku *Deus caritas est*, která spojuje diakonii s účastí člověka na trinitární lásce. Ostatně dlouze citovaná pasáž z encykliky (na s. 16) spojuje s dynamikou Božího sebesdílení právě „lidskost“, která se rozvíjí jako setkání s Kristem. Důraz na dynamiku lidské existence v účasti na věčném sdílení trojiční lásky by mohl pojem diakonie, ale i pojem církve, nastínit v jiné perspektivě (oponentův článek k tematice je sice konstatován v poznámce 28, do přístupu bc. práce se však zřejmě nepromítá).

Oponent tak **postrádá dostatečné eklesiologické i teologicko-antropologické ukotvení východisek práce**. Proto i **výzkumná část odpovídá na otázky, které směřují k reduktivnímu přístupu k pastorační**. Akcentováno je výrazně pojetí pastorační jako „zprostředkování duchovní péče“, které směřuje ze strany „církve“ k „lidem“ (zde angažovaným v Charitě) a začleňuje je v maximální možné míře do svého „vlastního“ rámce; **že by setkání s lidmi nasazenými pro službu bližním naopak mohlo znamenat obohacení pro církev, to zde zřejmě zdůrazněno není**. Přitom by to hluboce **souznivalo s vyznáním církve jako všeobecné svátosti spásy** (jak zejména v LG), stejně jako s poukazem, že **tajemství člověka se vyjasňuje v tajemství Krista** (jak v GS 22).

O absenci zmíněných teologických východisek svědčí např. pasáž ze s. 16, která s účastí na Kristově lásce spojuje výhradně „věřící“:

Papež dále uvádí, že charitní pracovníci mají být „osoby, jejichž srdce láskou získal Kristus a v nichž probudil lásku k bližnímu“, nezmiňuje se o možnosti, že by charitními pracovníky mohli být lidé v Krista nevěřící.

Argumentační linie:

S ohledem na výše zmíněné považuje oponent zdůvodnění otázek výzkumu za nedostatečné. Klade si otázku, jak se v nich projevuje teologická kvalifikace autora práce; **nesměřuje tedy výzkum spíše než k pastorálnímu přístupu k perspektivě sociologické** (tedy jak se v činnosti Charity projevuje činnost církevní administrativy, jak se aktivity biskupství a farností

promítají do činnosti charity)? To by sice bylo možné, **pak by ale práce měla být vymezena sociologicky** a neměla by mít teologické ambice.

Jazyková a formální úroveň:

Jazyková úroveň práce je vyhovující, poněkud méně však již stránka formální. To se týká zejména strukturování práce, nadpisy pasáží k jednotlivým výzkumným otázkám neprozrazují logickou propojenost se zbytkem textu.

Text obsahuje i zbytečně velké množství typografických nedostatků, zaměňuje pomlčky se spojovníky, často chybí mezery za indexem v poznámkách pod čarou, problematické je i jejich číslování (např. pozn. 6 a 7). Nejednotně uvádí části Písma (s. 13), chybně uvádí i klíčový christologický titul (s. 16).

Celkové hodnocení:

Oponent se domnívá, že práce splňuje požadované nároky v poněkud omezené míře. Jejím přínosem může být popis vnějších (sociologicky uchopitelných) znaků, které propojují činnost Charit s církevní správou v královéhradecké diecézi.

Postrádá zde však dostatečnou reflexi systematicko-teologických a pastorálních východisek, tedy zdůvodnění, z jakého pojetí diakonie a pastorační práce vychází a z jakého důvodu je ten či onen pastorační model akcentován. Formální stránka výzkumné části dostatečně nevyjadřuje logickou propojenost a strukturovanost práce. Oponent prosí autora práce, aby na tyto výtky reagoval v rámci obhajoby.

Hořiněves 10. ledna 2024

doc. Jan Hojda, Th.D.